

1994

Consolidated Sucks!

Beste Giselle & Tuin,

met veel belangstelling heb ik jullie artikel *Politiek Correct, Maar Bloedeloos* gelezen (NV 166, 1994). De kop trok mijn aandacht, niet alleen als muzikliefhebber, maar vooral ook omdat mijn herinneringen aan het laatste concert van Consolidated - een kleine twee jaar geleden in het Rotterdamse Nighttown (Basement) - weinig opwekkend zijn. Toen ik jullie kop las, dacht ik, "hier wordt eindelijk een mythe doorgeprikt". Alhoewel ook jullie toegaven je wat tweeslachtig te voelen werd in de bijdrage niet afgerekend met deze volstrekt overgewaardeerde band.

Allereerst: Consolidated kan prachtige sample-industrial maken, heeft oog en oor voor beats en dancerythms en hun videotapes hakken als mokerslagen op je in. Het optreden dat ik bijwoonde had bovendien zijn charme aan het einde van de set: in de toegiften werd de elektronica naar de prullenbak verwezen en slechts getooid met bas, gitaar en drums speelde Consolidated de beste songs van de avond (onder meer Neil Young's klassieker *Rockin' in the Free World*). Even, maar dan ook heel even kropen de heren uit hun militante keurslijf dat steeds door de repeterende drumcomputer wordt gedichteerd.

Het scheen echter of de Basement was afgehuurd door de personeelsvereniging van de plaatselijke voedselcoöperatie, want zelden zag ik zo'n homogeen gezelschap: allemaal lieve jongens en meisjes, gekleed in tuinbroeken, en vooral blank en keurig opgevoed. Iedereen was opgewonden, want er werd gewacht op het moment dat de microfoon de zaal in zou gaan. Dat gebeurde uiteindelijk ook, maar in de zaal ontpopte zich een waar drama, waarna de eerste mensen - waaronder ik - met het schaamrood op de wangen naar de uitgang schuifelden.

Nu ben ik toch al geen liefhebber van moralistisch gepreek omdat onze wereld al meer dan genoeg staaltjes van geestelijke indoctrinatie laat zien. Zo verzikten de Beatnigs - de voorloper van de Heroes of Hiphoprisy - ooit een prachtig optreden door ellenlange pauzes in te lassen met geouwehoer over onze 'fucked up planet'; en dat terwijl hun muziek zelf al zoveel intense expressie biedt. Bij Consolidated was het nog veel erger. Voordat de zaal de microfoon in handen kreeg waren de heren zelf aan het woord en gingen zij er prat op dat ze de enige band in de wereld zijn die de tijd neemt met het publiek te discussiëren. Allerlei uitgekauwde thema's passeerden de revue: racisme, seksisme, vegetarisme, oorlog, fascisme enzovoorts. De heren deden hun uiterste best de zaal te overtuigen van het feit dat zij tot 'de goeien' behoren en dat het in de boze wereld stikt van 'de fouten'. Ik kreeg het gal in mijn keel toen ik deze openbare biecht moest aanhoren. De zaal smulde echter en knikte keurig op alles wat er over haar werd uitgestrooid. Er was helemaal geen sprake van discussie: het publiek kreeg als consument te horen wat men wilde en de Yanks - heel wat jaartjes ouder dan de aanwezige kids - presenteerden zich als superhelden die deze wereld van de ondergang gaan redden.

De sfeer wijzigde zich plotseling toen een van de bezoekers opmerkte dat het hem allemaal wat teveel werd. Hij deelde de band via de microfoon mee dat ze hem de ruimte ontnamen zelf te denken en zelf standpunten in te nemen. De video's, de militante teksten, de slogans en het eenrichtingsgepreek hadden hem doen vermoeden dat alle individuele creativiteit vanavond aan banden was gelegd. Hij was zeker niet ongeïnteresseerd in de thema's van Consolidated, maar had daar zo zijn eigen gedachten over. Wie echter denkt dat de heren enig begrip voor hem konden opbrengen vergist zich lelijk.

Nadat de spreker zijn onvrede kenbaar gemaakt had werd de microfoon bestookt door woedende jongeren die hun helden bijvielen en de criticus toebeten dat hij onzin uitkraamde. Toen een meisje ook nog eens reageerde met: 'Ja, je eet zeker ook vlees en je zult je vriendin wel slaan' was de cirkel van de politieke correctheid rond. Geamuseerd sloegen de heren vanaf het podium hun zelfgecreëerde spektakel gade en weigerden ze in te grijpen toen een dolle horde schuimend en schreeuwend die ene afwijkende mening torpedeerde. De heren hadden hun video met de slogan 'This Is Fascism' wel weer mogen aanzetten.

Het verweer van Consolidated-drummer Philip Steir in *NN* tegen de terechte verwijten van demagogie was slap en wekte de nodige ergernis bij me op. Het gaat Consolidated niet om louter politieke betrokkenheid, maar om ordinaire demagogie. Dat je je toevallig inzet voor 'The Defence Of Animals' heeft niets met muziek van doen. Ook bands als Shockheaded Peters of de Melvins maken regelmatig CD-inkomsten over aan organisaties als het Dierenbevrijdingsfront, zonder gebruik te maken van 'mind control'. Bovendien heeft dit politieke fanatisme geleid tot een enorme competitie tussen politieke bands; van nazibands ('fout') tot anarchobands ('goed').

De politieke correctheid van Consolidated is een ernstige vorm van onderdrukking die tot gefixeerde en gefrustreerde levensbeschouwingen leidt waarbinnen 'het Andere' stelselmatig wordt uitgesloten: allereerst in de taalcode, dan in het debat, en uiteindelijk ook lijfelijk. Muziek biedt echter mogelijkheden bij uitstek om de politieke codes te overstijgen om op creatieve wijze uiting te geven aan ervaringen en gebeurtenissen die je bezighouden. Bovendien kun je ook met humor en ironie je eigen gedachten op progressieve wijze vormgeven. Bands als Shockheaded Peters, Rollins Band, Tool, Helmet, PJ Harvey, Sonic Youth, Mudhoney en Melvins zijn geen politieke bands, maar we kunnen hen toch niet missen in de reflecties op onze spektakelmaatschappij.